

ระเบียบทันตแพทยสภา
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์
พ.ศ. 2551

.....

ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมมีความต้องการที่ต้องใช้ผู้ช่วยทันตแพทย์ในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้ช่วยทันตแพทย์จะต้องได้รับการศึกษาฝึกอบรมให้มีความรู้ ประสบการณ์ตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และจากสถานศึกษาที่ให้การศึกษาคือทันตแพทยสภากำหนด

เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาของผู้ช่วยทันตแพทย์ อาศัยอำนาจตามมาตรา 8 (1) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 โดยมติคณะกรรมการทันตแพทยสภา วาระที่ 5 ครั้งที่ 5/2551 วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2551 จึงให้ออกระเบียบทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ พ.ศ. 2551 ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ พ.ศ. 2551”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ระเบียบนี้

“ประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์” หมายความว่า หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ผ่านการศึกษาอบรมตามหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทยสภาจากสถานศึกษาที่ทันตแพทยสภาประกาศกำหนด

“สถานศึกษา” หมายถึง สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทยสภา โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และเงื่อนไขที่ทันตแพทยสภาประกาศกำหนด

“นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์” หมายถึง ผู้รับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ในสถานศึกษา

“คณะอนุกรรมการศึกษาฝึกอบรม” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่ทันตแพทยสภาแต่งตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวก กำกับดูแล การศึกษาฝึกอบรมนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทันตแพทยสภากำหนด

“หลักสูตรการศึกษา” หมายถึง หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของทันตแพทยสภา

“ระบบการศึกษา” หมายถึง ระบบการศึกษาและการคิดหน่วยกิตในการศึกษาอบรมตามหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทยสภา

หมวด 1

การออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์

ส่วนที่ 1

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์

- ข้อ 4 ผู้ยื่นคำขอประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
- (1) มีวุฒิสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 6) หรือเทียบเท่า
  - (2) มีอายุครบ 16 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 40 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันสุดท้ายของการเปิดรับสมัครเข้าศึกษาในสถานศึกษา
  - (3) มีสุขภาพกายและจิตปกติ มีบุคลิภาพที่เหมาะสม ไม่มีความพิการทางกายหรือผิดปกติด้านจิตใจ อันเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ
  - (4) ไม่เคยต้องคำพิพากษาจนถึงที่สุดให้จำคุกในคดีอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
  - (5) ไม่เคยพ้นสภาพความเป็นนักศึกษาจากสถานการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางวินัยร้ายแรง
  - (6) สำเร็จการศึกษายอบรมในหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทย์สภาจากสถานศึกษาที่ทันตแพทย์สภาประกาศกำหนด

ส่วนที่ 2

การขอและออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์

- ข้อ 5 ผู้ประสงค์ขอประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ ให้ยื่นคำขอและชำระเงินค่าคำขอที่สำนักงานเลขาธิการทันตแพทย์สภา พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้
- (1) แบบคำขอตามที่ทันตแพทย์สภากำหนด
  - (2) หลักฐานแสดงคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอได้แก่
    - (2.1) สำเนาประกาศนียบัตร หรือหนังสือรับรองจากสถานศึกษาที่ทันตแพทย์สภาประกาศกำหนด ว่าได้ผ่านการศึกษาฝึกอบรมหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทย์สภา ให้ผู้ขอรับรองสำเนาถูกต้อง
    - (2.2) สำเนาทะเบียนบ้าน ให้ผู้ขอรับรองสำเนาถูกต้อง
    - (2.3) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ให้ผู้ขอรับรองสำเนาถูกต้อง
    - (2.4) ใบรับรองแพทย์ที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมว่า ไม่เป็นโรคซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพผู้ช่วยทันตแพทย์

(2.5) ภาพถ่ายหน้าตรงครึ่งตัวท่าปกติ ไม่สวมหมวก แวนดำ ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป

(3) เงินค่าคำขอประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์เป็นไปตามอัตราค่าธรรมเนียมท้ายระเบียบนี้ เงินจำนวนนี้ทันตแพทย์สภาจะไม่คืนให้ไม่ว่ากรณีใด ๆ

ส่วนที่ 3

การประเมินคุณสมบัติของผู้ขอ

ข้อ 6 ให้เลขาธิการทันตแพทย์สภารวบรวมคำขอ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของผู้ยื่นคำขอประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ และให้ดำเนินการดังนี้

- (1) ตรวจสอบคำขอ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ
- (2) เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้เสนอคณะกรรมการทันตแพทย์สภาเพื่อพิจารณา คณะกรรมการทันตแพทย์สภาอาจให้มีการสอบความรู้ก่อนก็ได้

ส่วนที่ 4

การออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์

ข้อ 7 เมื่อคณะกรรมการทันตแพทย์สภามีมติอนุมัติแล้ว ผู้ยื่นคำขอต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมการออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ตามอัตราค่าธรรมเนียมท้ายระเบียบนี้

ข้อ 8 ให้เลขาธิการทันตแพทย์สภาดำเนินการออกประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ตามแบบที่ทันตแพทย์สภากำหนดท้ายระเบียบนี้

ส่วนที่ 5

ข้อจำกัดและเงื่อนไขของประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์

ข้อ 9 ผู้ได้รับประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทย์สภาไม่มีศักดิ์และสิทธิตามมาตรา 9(3) และมาตรา 12(2) ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 โดยไม่สามารถนำประกาศนียบัตรนี้ ไปใช้ประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิกทันตแพทย์สภาได้

หมวด 2

คณะกรรมการศึกษาฝึกอบรม

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการทันตแพทย์สภาแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาฝึกอบรม จำนวนอย่างน้อย 5 คน แต่ไม่เกิน 15 คน คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ประเมินการขอเปิดสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้
- (2) ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่
ทันตแพทยสภากำหนด
- (3) อำนวยความสะดวก กำกับดูแล เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไป
ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือตามที่ทันตแพทยสภากำหนด
- (4) เสนอแนะพัฒนาการกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน การให้ความเห็นชอบใน
การเปิดสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา เสนอให้คณะกรรมการทันตแพทยสภา
เพื่อพิจารณา
- (5) เสนอแนะทันตแพทยสภาในการประกาศกำหนดสถานศึกษา ตลอดจนการ
เสนอให้ยุติการเป็นสถานศึกษา

(6) เสนอแนะต่อทันตแพทยสภาในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์

(7) ดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ทันตแพทยสภามอบหมาย

ข้อ 11 คณะอนุกรรมการศึกษาอบรม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) ได้รับปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
- (2) มีประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมไม่น้อยกว่า 10 ปี
- (3) ไม่เคยประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

ข้อ 12 อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการศึกษาฝึกอบรมสิ้นสุดลงเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 11
- (4) สิ้นสุดวาระตามคณะกรรมการทันตแพทยสภาที่แต่งตั้ง
- (5) คณะกรรมการทันตแพทยสภามีมติให้พ้นจากอำนาจหน้าที่

หมวด 3

หลักเกณฑ์ในการขอเปิดสถานศึกษา

ข้อ 13 สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่จะขอเปิดสถานศึกษา ถ้าเป็นหน่วยงานของเอกชนที่มีนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์รวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป จะต้องขออนุญาตเปิดเป็น โรงเรียนเอกชนต่อกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 ให้ได้รับอนุญาตเรียบร้อยเสียก่อน

ถ้าสถานศึกษานั้นตั้งอยู่ในสถานที่ที่ประกอบกิจการอื่น จะต้องแยกกิจการสถานศึกษาออกจากกิจการอื่นให้เป็นสัดส่วน

ข้อ 14 สถานศึกษาที่เปิดการศึกษาฝึกอบรมหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และข้อกำหนด ดังนี้

(1) เปิดสอนโดยใช้หลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ของทันตแพทยสภา หรือที่ทันตแพทยสภากำหนด หรือให้ความเห็นชอบ โดยมีระยะเวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยใช้เวลาศึกษาได้ไม่เกิน 2 ปี

(2) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยต้องประกอบด้วยทันตแพทย์ไม่น้อยกว่า 3 คน และผู้ช่วยทันตแพทย์ที่มีวุฒิที่ กพ.รับรองไม่น้อยกว่า 2 คน ที่เป็นคณาจารย์ โดยสถานศึกษาจะต้องเสนอรายชื่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร พร้อมกับการขอเป็นสถานศึกษา

(3) มีอาจารย์ประจำเต็มเวลาเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตามสัดส่วนของนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ คือ 1 : 6 แต่ต้องมีอาจารย์ประจำเต็มเวลาอย่างน้อย 5 คน ประกอบด้วย

(3.1) อาจารย์ที่มีวุฒิทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ไม่น้อยกว่า 3 คน

(3.2) อาจารย์ที่มีวุฒิปทยบาลศาสตรบัณฑิต หรือผู้ช่วยทันตแพทย์ที่มีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานทันตกรรมต่อเนื่องกันมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ไม่น้อยกว่า 2 คน

(4) อาจารย์ผู้ทำการสอนตามหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์ พยาบาลที่ทำงานในหน่วยงานทันตกรรม และอาจารย์พิเศษ

(5) จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ทันตแพทยสภากำหนด โดยเทียบได้ไม่ต่ำกว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษาโดยอนุโลม หรือจะใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่มีอยู่เสนอมาให้พิจารณาก็ได้

สถานศึกษาที่จะขอเปิดการศึกษาจะต้องเสนอหลักฐาน เอกสารตามข้อ 13 (ถ้าต้องเสนอ) และข้อ 14 มาให้ทันตแพทยสภาเพื่อพิจารณาและประเมินการขอเปิดสถานศึกษา ก่อนที่จะเปิดดำเนินการ โดยต้องชำระเงินตามค่าธรรมเนียมท้ายระเบียบนี้

(6) สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องมีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอแก่การจัดการศึกษา ดังนี้

(6.1) มีห้องเรียน หรือสถานที่เปิดสอนได้ทั้งภาคทฤษฎี และฝึกหรือทดลองในห้องปฏิบัติการ ที่มีขนาดเหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ที่เข้ารับการศึกษา

(6.2) มีคลินิกทันตกรรม เพื่อฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก โดยอย่างน้อยต้องมีศูนย์ทำฟันในอัตราส่วนต่อนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ 1:2

(7) สถานภาพของสถานศึกษา ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(7.1) มีการจัดระบบการบริหารงานเรียบร้อย มีสถานที่ อุปกรณ์ รวมทั้งระบบควบคุมการติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ

(7.2) มีจำนวนผู้ป่วยที่พอเหมาะแก่การศึกษา

(7.3) ต้องมีหน่วยงานที่ให้บริการดังต่อไปนี้

(7.3.1) มีห้องปฏิบัติการทางทันตกรรม เพื่อการฝึกงานในห้องปฏิบัติการ

(7.3.2) มีหน่วยงานรังสีวิทยา ที่สามารถทำการตรวจและวินิจฉัยโรคโดยการใช้รังสีอย่างมีประสิทธิภาพ

(7.3.3) มีห้องสมุดซึ่งมีตำรามาตรฐานและวารสารทางทันตกรรม หรือมีแหล่งสืบค้นข้อมูลทางวิชาการที่ผู้สืบค้นสามารถเข้าถึงได้

(7.3.4) หน่วยเวชระเบียนและสถิติ ซึ่งมีรายงานประจำตัวผู้ป่วย และสถิติเกี่ยวกับผู้ป่วย

(7.4) ต้องมีหน่วยงานตรวจวินิจฉัย และรักษาผู้ป่วย

หมวด 4

หลักสูตรและการจัดระบบการศึกษา

ส่วนที่ 1

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ 15 หลักสูตรการศึกษา มีโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ได้แก่

(1) หมวดวิชาพื้นฐาน	4	หน่วยกิต
(1.1) วิชาภาษาอังกฤษ	2	หน่วยกิต
(1.2) วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	หน่วยกิต
(1.3) วิชาบูรณาการอาชีพผู้ช่วยทันตแพทย์	1	หน่วยกิต
(2) หมวดวิชาเฉพาะ	31	หน่วยกิต
(2.1) วิชาฝึกปฏิบัติการทั่วไป	2	หน่วยกิต
(2.2) วิชาฝึกปฏิบัติการทางคลินิก	18	หน่วยกิต
(2.3) วิชาบรรยายของสาขาวิชาต่างๆ	11	หน่วยกิต
(3) หมวดวิชาเลือก	1	หน่วยกิต

ส่วนที่ 2

การจัดระบบการศึกษา

ข้อ 16 การจัดระบบการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

(1) ระบบการศึกษาใช้ระบบทวิภาค หรือระบบหนึ่งปีการศึกษา โดยระบบทวิภาคจะแบ่งหนึ่งปีการศึกษาออกเป็น 2 ภาคการศึกษา และ 1 ภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยภาคการศึกษาปกติใช้เวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และภาคฤดูร้อนใช้เวลาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ ส่วนระบบหนึ่งปีการศึกษาใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 สัปดาห์

(2) การคิดหน่วยกิต มีการคิดจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตของรายวิชาภาคทฤษฎี ภาคทดลอง หรือภาคปฏิบัติดังนี้

(2.1) วิชาภาคทฤษฎี 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาปกติ หรือใช้เวลาเรียนรวมไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง

(2.2) วิชาภาคฝึกหรือทดลอง 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาฝึกในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาปกติหรือไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง

(2.3) วิชาปฏิบัติคลินิกหรือภาคสนาม 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาฝึกปฏิบัติคลินิก หรือภาคสนาม 4 – 6 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา หรือไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง

ในภาคฤดูร้อนต้องมีระยะเวลาการศึกษา 8 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคฤดูร้อนจะต้องเป็น 2 เท่าของภาคปกติ

หมวด 5

บทเฉพาะกาล

ข้อ 17 นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาของทันตแพทย์สภา ในสถานศึกษาก่อนวันที่ระเบียบฉบับนี้มีผลใช้บังคับไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียม ค่าค่าขอประกาศนียบัตร ผู้ช่วยทันตแพทย์

ประกาศ ณ วันที่ 28 เมษายน 2551

พลโท
(พิศาล เทพสิทธิธา)

นายกทันตแพทย์สภา

อัตราค่าธรรมเนียม

1. ค่าคำขอประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ฉบับละ	1,000	บาท
2. การประเมินการขอเปิดการศึกษาของสถานศึกษา ครั้งละ	10,000	บาท
3. ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ของอนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของทันตแพทยสภาในการเดินทางไปประเมิน การขอเปิดการศึกษาของสถานศึกษาตามอัตราในระเบียบของทันตแพทยสภา หรือ ค่าเช่ารถในหัวขบวน		